

Dr. Anton Zdešar.

K celemu solncu!

(K sklepu občnega zbora O. P. o duhovnih vajah).

Stari Grki — ko človeštva še ni obsevala Luč svetá — so mislili, da morejo častiti svoje bogove najboljše z lepoto svojih teles, z estetičnimi kretnjami, z močjo in srčnostjo. Iz te misli so izšle olimpijske igre ob prazniku olimpijskega Zevsa. Srednjeveško viteštvo je imelo v svojih statutih poleg neustrašne hrabrosti in lepega viteškega vedenja tudi lepa, plemenita moralna dejanja. Ti pa, Orel, moraš mimo njih še višje, napredovati moraš!

Napredek, razvoj — očarujoče besede! Zakaj? Zato, ker udarijo, kadar zazvené, na eno najmočnejših strun našega srca, ki vse hlepi po razvoju, po vedno večji izpopolnitvi, po lepoti, po resnici, po solncu.

Da, po solncu! Naj ti to solnce malo raztolmačim!

Resnice, ki so posijale na svet od Solnca pravice, so dvojne: ene, da vanje vérujem o prav do dna srca, druge, da uravnamo po njih prav iz dna srca vse svoje življenje. — Orel-junak, če res gledaš v solnce, tedaj pij v svoje oči, v svoje srce o ba ta žarka, ne samo prvega.

Toda ni li nemoško in nefantovsko, ukloniti se božjemu povelju: „živi takole in takole!“ Poglej hrast! Zato je tako mogočen in veličasten, ker raste od prvega početka vedno tako, kakor mu je Bog odredil: razne sile v njem, ki so spale že v želodu, so izraz te božje volje. Poglej rožo! Zato je tako krasna in dehteča, ker se

razvija od prvega početka naprej in naprej natančno po božjem povelju, ki se javi v naravnih silah, spečih že v semenu, iz katerega se je razvila. In tako slehrno živo bitje v stvarstvu božjem — če raste in se razvija neovirano po danih zakonih, postane popolno v svojem rodu.

In kaj postaneš ti, solnčni vitez, če boš uravnal svoje življenje vsestransko po najsvetejši volji tistega, ki je Solnce pravice, Solnce našega življenja? Ne suženj — ven v zimo in temo s to lažnivo mislijo! — marveč kraljeva duša, junak v najboljšem smislu te besede, otrok višnjega vsemočega Boga.

Kaj ti po resnici velé božje zapovedi? Neskončno Sveti ti kliče: „Zdrobi verige nerednih strasti! Kujejo te v sramotno suženjstvo. Jaz sem neskončno svoboden. Vkolikor je mogoče vstvarjenemu bitju, sprejmeš vase mojo svobodo, ako spraviš svojo voljo v soglasje z mojo“.

Bogu služiti se pravi torej poslušati ga, ko nas kliče iz teme k solncu, iz boleznih greha k zdravju, iz suženjstva k svobodi, iz samo zemeljskih dobrin, s katerimi se zadovoljujejo otroci, k neprecenljivim nadzemskim in nadnaravnim dobrinam, za katere se kupi neizrečno blaženstvo v brezsmrtnosti pri Njem, pri neskončnem svobodnem Bogu. Najbistrejša in najrazsežnejša učenost, največja genialnost in tehnična dovršenost najbolj „od Boga navdahnjenega“

umetnika, divota umetnine, ki bi najbliže in najvišje dosegala svoj ideal, — vse to so samo majhne zemeljske dobrine v primeri z nadzemskim božjim sijajem, s katerim okraši dušo življenje po najsvetejši božji volji.

A kako priti do te svobode, do tega krasu? Brez junaške, viteške borbe nemo-goče. V tej kakor v vsaki borbi pa je treba izurjenosti, izurjen postaneš po vaji, zlasti pa po tako zvanih duhovnih vajah.

Premisli malo in boš še več čutil. Ob duhovnih vajah spoznaš svoje nebeško plemstvo ter se ga začneš z rastočim veseljem čudenjem v živo zavedati. Ob duhovnih vajah spoznaš z grozo rane, slabosti, bolezni, s katerimi je otrovala človeško naravo kača v rajju. Kako učinkovit lek je to spoznanje zoper neumni napuh ki nam je bil ubrizgan v naše srce tedaj v rajju. Ob duhovnih vajah gledaš s hvaležnim in ganjenim srcem heroično moč in kipeče dušno zdravje, ki nam izvira izpod križa na Kalvariji. Ob duhovnih vajah ti stopi pred oči jasneje kot kedaj zlobnost in ostudnost vsakega dejanja, ki je proti najsvetejši božji volji. Ob duhovnih vajah ti zasije v oči rajski kras in predragoceno bogastvo krščanskih kreposti. V čudoviti perspektivi, ki ti jo nudi pogled v večnost, začneš meriti ljubezen in dobroto božjo, a tudi strašno pravičnost božjo, in ko tako meriš in meriš, spoznaš, da plovejo tvoje misli po brezbrežnem oceanu . . . Od stvari, ki so prej z opojno močjo mamile počutnost, ti udari zdaj naproti duh kuge in gnilobe. Kako gledaš zdaj z bistrimi očmi lepoto in bogastvo, ki se skrivata za odbijajočim, strogim videzom kreposti! Kako hlapčevska, nezmisljena, nefantovska se ti je zdela prej n. pr. ponižnost! Zdaj se čudom čudiš modrosti, ki se skriva v njej, in strmiš nad njenimi skritimi, a nepopisnimi čari. Pokorščina! „Ne, svoboden, neodvisen hočem biti“, tako si govoril prej. A zdaj se ti je odkrila globoka modrost pokorščine, zdaj vidiš, da te uprav ta kuje v jeklo, da je uprav pokorščina pravi diamant naše duše. Moli tev, spoved, sv. maša — kako abotno in žensko se ti je prej morda vse to zdelo, a zdaj gledaš strmeč, koliko neodoljive življenske moči teče iz teh neusehljivih studentev. Res — nov svet se ti je odprl.

A tudi v globinah svoje notranjosti čutiš, da ti je začela plati v volji in v srcu nova, dotlej še nepoznana življenska moč, ki te preraja in pomlaja. S studom in z močno voljo se obrneš proč od greha, z močno voljo in s čudovitim čutom dušnega

ugodja se okleneš kreposti, Boga, Brez-madežne. V srcu ti je, kakor da je privel planinski zrak z nebeških višin novega življenja, novih moči v tvojo dušo. Prej te je ta in oni, ki ti je dobro hotel, priganjal k molitvi, k svetim zakramentom. Zdaj delaš vse to sam in iz najglobokejšega prepričanja, s slastjo srca. V stanovskih dolžnostih, ki si se jih morebiti prej rad otresal kot sitnega bremena, zreš zdaj najboljšo šolo za lepoto značaja in z zadovoljnim srcem se bo veselil tvoj oče, da bo dobil v tebi dobrega gospodarja naslednika, in večše materino oko je mnenja, da ti je postal ves značaj ob vsej trdni odločnosti mehkejši in slajši. A pri vsem tem ni v tem prelitem značaju nič tiste ženske lažipobožnosti s povešano glavo in s strupenim jezikom: kot fant, kot mož se zavedaš skozi in skozi v svojem razumu, da je tako edino prav, edino modro in da tako mora biti. Vse fantovsko vedenje izraža po dobro opravljenih duhovnih vajah neko blagodejno plemenitost ter je zadobilo neko čudovito ravnovesje in tisti mir, kije zunanja plat notranje moči.

In ko si duhovne vaje dobro opravil, gledaš ves svet okoli sebe v novi luči. Zdi se ti, da je ta svet ves drugačen, kot je bil prej, in da si šele zdaj začel resnično živeti. Solnce ti sije lepše in slajše ti poje ptica in več žameta in lepših barv gledaš na cvetju, celo mrki vihar ti je kakor zdrav, prešeren pevec in tiha nočna zvezda govori tako zgovorno tvoji duši in nedolžno otroško oko ti ni več skrivnost, ampak odprta knjiga, v kateri čitaš vse polno lepega in nebeškega. Domača hiša, polje in hrib — vse te pozdravlja tako nekam prijazno in z veseljem hvališ Boga, da je tebe in ves svet tako lepo ustvaril.

In odkod vsa ta svetloba in notranja moč ob duhovnih vajah in iz njih? Nekaj brezdvomno iz globokeje in jasneje spoznanih verskih resnic. Največ pa je to neposredni dar dobrega Boga, ki ti je ob duhovnih vajah lastnoročno prižgal v duši novo luč in položil v tvojo voljo in tvoje srce lastnoročno vso to energijo, vse to veselje do dobrega, ves ta stud nad vsem, kar je proti božji volji. Modrost našega katekizma imenuje to luč, to moč, to veselje, ta stud dejansko milost božjo. Brez nje si moralni bolnik, ves teman in onemogel, z njo pa si — vsemogočen. In uprav pri duhovnih vajah deli Bog to božje zdravje, to božje bogastvo najradodarnejše; še bolj kot ob velikih praznikih, bolj kot na božjih potih. Glej, to je pravi skriv-

nostni ključ do uganke: „Zakaj duhovne vaje človeka tako prenové?“

Gotovo, vse to zdravje, vse to bogastvo, vsa ta lepota ne pride vselej takoj že iz enih duhovnih vaj. Dobro: drugo leto jih bomo imeli zopet, udeležim se jih s še večjim umevanjem in, če Bog dá, s še trajnejšimi uspehi.

Zato, solnčni vitez, z veseljem k duhovnim vajam, k viru tolikih dobrin! Na-

puh in poželjivost in vsaka druga neredna strast bo gotovo takoj slutila, da pomenijo duhovne vaje konec njenega gospodovanja in z vsakovrstnimi strahovi te bo hotel odvrniti od njih. Toda bodi vitez, bodi junak, saj pomenijo duhovne vaje, če se teh strahov ne bojiš, obenem tudi konec suženjstva, začetek resnične svobode, začetek pravega življenja.

○○○○○○○○

Dr. Jos. Jeraj.

Orli in orlovsko starešinstvo.

Čim starejša postaja orlovska organizacija tem, bolj stopa v ospredje vprašanje, kako stališče naj zavzemajo v njej starešine, ki so odrastli in se ne morejo tako udeleževati društvenega delovanja kakor mlajši člani. Tudi jim ni tako treba, kakor mlajšim članom, ker imajo že orlovsko vzgojo za seboj in so že več ali manj dozoreli značaji. J. O. Z. jim je dala v Poslovniku posebno stališče, ker je hotela na eni strani varovati organizaciji mladinski značaj, na drugi strani pa so ji to narekovali važni praktični razlogi.

Organizirati mlajše in starejše na isti podlagi ni mogoče. Njihova miselnost je preveč različna. Mlad in star svet sta kakor dva nasprotna pola. Mi lahko opazujemo to že v navadnem socialnem, gospodarskem in kulturnem življenju, kjer se pokazuje nasprotujoča si miselnost. Kdor pametno presoja zgodovinski razvoj, ne bo videl v tem nobene nesreče, nasprotno, veliko spodbudo za napredek, ker v bistvu je baš napredek samo posledica boja med tema elementoma, konservativnostjo in radikalno naprednostjo. Prava sreča je v sredini, v pravi izravnavi obeh principov.

Nasprotstva med obema zato ne smemo reševati s tem, da bi ločili oba činitelja v organizaciji drug od drugega. Pri Orlu bi morali ustanoviti za starešine posebno organizacijo, posebno pa tudi za mlajše. To bi bilo napačno že vsled tega, ker orlovstvo — dasi je bistveno mladinska organizacija — noče in ne sme biti samo mladinsko gibanje, temveč splošno občestveno. Hoče cel narod zajeti, organično zraščati v narodno slovensko bistvo in ga poplemiti s kat. orlovskimi ideali. Če bi torej J. O. Z. za starešine ustanovila posebno organizacijo ali jih popolnoma izločila kot mladinska organizacija, bi s tem orlovstvo nehalo biti organizacija, ki računa s celim narodom in njegovim življenjem. Ne bi tudi

mogla docela uresničiti svojega orlovskega ideala — viteštva, ki se pokaže v mladosti še-le v svojih početkih; vitez postane v pravem pomenu Orel, ki doraste do „polnosti moža“ in z viteško požrtvovalnostjo uresničuje orlovske ideale v kulturnem, gospodarskem in tudi političnem življenju.

Če je torej potrebno držati za mlajše in starejše eno enotno organizacijo in ohraniti med obema stike, je vprašanje, ali naj bodo ti stiki med njimi kakor med enakimi ali neenakimi, ali se naj v Poslovniku oziroma pravilih postopa s starešini in mlajšimi po istem kopitu, ali je mogoče treba dolžnosti in pravice obojih razlikovati. Mislim, da ni mogoče bratstva, kakor ga pojmuje Orel, uresničiti v tem zmislu, kakor da so popolnoma enaki starejši in mlajši in da ni v njihovem stališču v organizaciji nobenega razločka. To načelo bije v obraz naravnemu zakonu, vzgojnim potrebam in spoštljivosti, ki jo morajo imeti mlajši pred starejšimi kot bolj izkušenimi! Tudi je tako šablonsko izenačevanje proti pravemu pojmovanju organičnega življenja. V organizmu tudi nimajo vsi udje enakega stališča. Vzemite družino! Tam je idealno razmerje iskrenosti najbolj popolno, vendar oče ni brat svojim otrokom!

Starešine naj imajo torej tudi v orlovski organizaciji svojemu stališču primerno vlogo. Mislimo, da je čisto jasno, da se mora tako urediti, da pride njihova superiornost, kar se tiče znanja in življenjskih izkušenj, do veljave. Na drugi strani pa se mora tudi mladini zasigurati njena samoniklost, še posebno zato, ker je Orel v prvi vrsti mladinsko društvo. Mladina že po naravi teži k temu, da se izolira od starejših, goji fantovsko družčino, kaže instinktivno neki idealni smisel za nove stvari, nove ideje. Vpliva starejših, ako jo zadržujejo, se kaj

rada otresa in zelo ljubosumno brani svoje pravice.

To ni nič hudega, ako se godi v pravih mejah, nasprotno: glavni činitelj napredka, mladina, ki ne bi imela takega poleta, bi bila bolna. Zato je čisto prav, da tudi Orel v svojem Poslovniku upošteva to mladinsko nprav, ker določa, da vodstvo svojega odseka izbira mladina sama, starešinom pa daje pasivno volilno pravico, aktivne pa ne. To je popolnoma dušeslovno utemeljeno. Mladini ne sme dati preveč čutiti, da jo vodiš, tudi je ne ozkosrčno omejevat. Prevelika ozkosrčnost je že mnogo velikih in dobrih stvari zatrla. Na drugi strani pa bi bilo tudi napačno pustiti mladino popolnoma sami sebi brez vsakega vodstva po starejših, da se popolnoma sama vzgaja. Da ne zabrede v svojem radikalnem stremljenju na krivo pot, ji je potrebno vodstvo po drugih. To vodstvo po drugih pa mora biti tako, da vzbuja njene „samotvorne sile, ki mu pušča največjo možno mero (maksimum) svobode in samopredeljenja, jo takorekoč nevidno vodi in ljubeče usmerja ter ji dovoli kar največ samorazmaha“ (Fran Terseglav). Največja umetnost je zato v kaki organizaciji spraviti harmonijo med svobodo in avtoriteto, konservativnim in radikalnim elementom. Mislim, da je J. O. Z. krasno rešila to vprašanje. Zasigurala je v višjih edinicah (srenje, okrožja, podzveze) starešinam odločilno vlogo, v glavni stanici pa, v odseku, kjer najbolj vre in se naj pokaže, kaj mladina zna, je dala glavno moč fantom samim in omejila starešinam aktivno volilno pravico. Ako se pa fanti ne počutijo dovolj sposobne za samovodstvo, jim je pa po Poslovniku mogoče pritegniti celo dva starešina v odbor in se to celo svetuje.

Poslovník je globoko psihologično zasnovan: starešine vodijo orlovsko organizacijo in mladina se tudi sama vodi, ker

višje instance kažejo odsekom pot, jim dajejo nasvete, jih nadzorujejo, jim avtoritativno stavljajo vedno visoke orlovske ideale pred oči, a jim vendar v njihovem delokrogu prepuščajo samovodstvo. Vzgoja, ki jo nudi avtonomija, se more le takrat doseči, ako se dotičniki v resnici sami upravljajo. V težkočah, ki jih vidijo v vodstvu odseka, dobijo poprej boljši vpogled v življenje, ker spoznajo, da je potrebna za prospevanje vsake dobre stvari disciplina in red. Naj zato poskusijo v društvu samem, da ni mogoče skupaj držati pri resnem delu ljudi, ako se ne gojijo socialne čednosti podrejenosti, pokorščine, vztrajnosti itd. Kako vzgojno vpliva samovodstvo, se spozna iz tega, da so najbolj poslušni nasproti višjim instancam fantje-odborniki tistih odsekov, ki se sami vodijo. Plemeniti cilji zahtevajo plemenitih ljudi, fantje gotovo to pri samovodstvu najbolj čutijo.

Treba je samo, da višje edince (srenje, okrožje, O. P.) odseke skrbno nadzorujejo in energično zahtevajo, da se načela Zlate knjige izpolnujejo. Tisti, ki mislijo, da se fantom prepušča preveč svobode, ne upoštevajo dovolj, kako velik vpliv na vodstvo odseka imajo srenje, okrožja. Pohajajo odborovne seje, revidirajo odseke, imajo neposreden stik z odborom na srenjskih in okrožnih svetih, morejo vplivati na izvolitev odbora. Da se vse dobro izvrši, je potrebno samo, da se starešine lotijo resno dela v srenjah in okrožjih.

Kdor hoče objektivno oceniti orlovski Poslovník, mora po praksi poznati vso orlovsko organizacijo, ki je velika organična celota, kjer so kakor v enem velikem organizmu združeni vsi deli v eno živo celoto. Odseki ne visijo v zraku, niso samostojni in samemu sebi prepuščeni, temveč organično združeni z višjimi osrednjimi edinicami. Srce vseh, odkoder prihaja življenje in kri v vse organizacije, pa je O. P. oziroma J. O. Z. v Ljubljani.

○○○

Dr. Ivan Pregelj.

Virago victrix.

Povest iz naših dni.

12. Virago victrix.*)

Nihče ni vedel, kaj se je bilo zgodilo. Štefan in Janez sta verjela, da je bil vzlet Pavle prapor s seboj domov zato, da bi ga bolje spravil. Ana Jeranova pa je bila

čudno bleda in molčeča. In to je dalo misliti Štefanu, a deklica se ni hotela razodeti. Ko se je zvečerilo, je stopila v cerkev, da bi se izpovedala. Šele po izpovedi je sinilo njeno lice vedreje. Stopila je pred

*) Deva zmagovita.

okrašeni oltar nebeške Kraljice, ki je kači glavo strla, in dolgo molila. In ko je domolila, je bilo vse veselo njeno srce.

* * *

Noč je gasnila. Zadnje žaganje dveh koscev*), ki sta se spraševala od polnoči do dveh pod Zalaznikovimi v lazu in logu, je utihnilo. Zvezde so utripale visoko. Težka rosa je padala. Do jutra je bilo še uro časa, ko se je že budilo Podgorje. Tedaj so zopet pedičkale prve prepelice, prvi petelini so sunili v noč, medel kres je vzšel izza gore, daljna jutranjica.

„Zdrava zvezda, znanilka dne!“

V prvi hladni in rosní somrak jutra se je razvila četa podgorskih Orlov in Orlic. Orliče in druge goste so bili naložili na voze. Le najkrepkejši so hoteli iti peš.

„Prapor naprej!“ je rekel načelnik Peter. Obotavlja se je stopil Pavle pred četo. Ko je moral mimo Jeranove Ane, je povsesil oči.

„Bog živi, Pavle,“ je pozdravila, kakor da se ni bilo nič zgodilo. Ozrl se je po njej. Glej, nasmehnila se je bila. Vtila mu je poguma v dušo.

„Bog plačaj, Ana,“ je pozdravil še on, čudno izvirno, a od vsega srca.

„Srečno hoditel!“

Nekaj vaščanov je klicalo za njimi.

„Odpustkov prinesite.“

„Prinesemo!“

„Bog vas živi!“

„Bog živi!“

Tako so šli na pot. Dan se je odpiral nad njim. Zdrava in v svojem zrelem zorenju se je budila zemlja. Pesem jutra je je pela v nebo. Škrjanci, zvonovi, otroški klici iz revnih posteljc v veselo prebujenje . . . , kaj je lepše mimo te pesmi?

* * *

V visokem solncu sedmih zjutraj je stala četa iz Podgorij pred Brezjami. Šum zvonov in jeka topičev je oznanjala veselje dne. V utrujenih nogah je oživila kri, srce je zaplalo viharneje.

„Mati Marija Pomagaj!“

„Saj nismo prepozni?“ je zadrhtelo v nekaterih.

„Kaj še.“

„To bo ljudi.“

„Čudno bo lepo.“

„Škof bo pel mašo.“

„Tristo pevcev in pevk bo odpevalo.“

„Kakor na vojsko se zgrinjajo od vseh strani ljudje.“

„Tam so naši. Odkod so?“

„Bog živi!“

*) Koscev pomeni tu znanega ptiča.

„Bog živi!“

„Samo praporov bo do dvesto.“

„Toliko?“

„Prej več ko manj.“

„Hudnika nas je!“

A zdaj utihnejo pogovori. Treba je red in korak, treba je v dostojnost, kakršna se pritiče svetemu in slovesnemu mestu, domovanju kraljice in matere, slovenske velike nebeške priprošnjice: v Nazaretu je niso tako častili . . .

Solnce je zajelo ves veliki prostor pred cerkvijo, ki je pela v sto prošnjah in pesmih. Vsečez pred svetiščem se je posejal gozd rdečih cvetov, kraj ob kroju, nebeški mak vedrih orlovskih oblek. In vsi okoli in okoli so bili ena sama lepa misel ljubezni in vdanosti in zahvalnosti, ena sama vojska miru in strahu božjega. Tedaj je vse molčalo. Na oltarju v zelenju je zažuborelo medlo v solncu in luči krdelce sveč. Tedaj je pristopil svetniški sivolasec, trpkolepi naš najvišji, naš človek, ki je do sivih let najbolj ljubil med vsemi, najbolj iskal slave božje, naš Dobrodošli.

„Bog živi, veliki Trpki, vladika slovenski!“

* * *

Ob oltarju na odru pa je stal propovednik in je govoril:

„K solncu,“ je padla beseda, kakor glas zvona med ljudstvo in blesk oči. „K solncu!“ je pozvala čez trenotje, da so se obrazi zgenili in nehote iskali za kraljem nebes. „K solncu!“ je zaklical govornik v tretje. Zdaj pa je razširil roke, kakor da ga je prevzelo prečudno genotje. Nato so roke omahnile, a beseda se je vnela. Govorila je prečudno, slikala je. Slikala je vse gorje temin brez luči in solnca, slikala je strašno tegobo tisočletij, odkar je bil grešil Adam in zemlji rojen greh. Sredi solnčnega dne je strahotno rastlo v poslušalce občutje slike, ki jo je obrazovala propovednikova beseda: škrlatna tema brezmejnega gorja in greha in obupa in upora proti Bogu, Najvišjemu. In nikoli konca ni hotelo biti škrlatnemu breznu. Srce je hlastalo iz utesnjenih prsi po zraku, prosilo že boječe: Daj, prestani, dovolj je. Razgrni že blagovest, daj solnce.“

In tedaj je govornik trenutno utihnil. Sredi besede. Sredi besede je planil trpko, kakor z vzklikom po rešitvi:

„K Solncu!“

In rastla je nova slika, kakor prečudno videnje. Strahotno gledanje je ubijalo gledanje duše, ki ima Boga. Vse je pelo v tej pesmi. Škrjanec je vriskal v nebo, glas

zvonov od daleč se je budil v tihote, srca človeška so pela, rdeči cvetovi, sladki emblemi na praporih, blesket suličevja na drogeh, šum vetra v praporcih, oči otrok, deklet, mož in žena. Vse okoli je bila kakor uresničena, na silnem odru ponazorjena velika hvalnica Bogu in Njega vsedobroti.

„K Solncu!“

Iz govornikovih ust je vzrastlo čudno. Vsi, ki so čuli so verjeli: „Tu smo, pa nismo še vsi. In tisti, ki smo, se ne vidimo vsi. A, kolika množica nas je z onimi nevidnimi, ki z nami prisostvujejo slavlju. Kolika vojska! Vsi angeli, vsi svetci božji, vse nebeško tovarištvo: očaki, preroki, mučenci, spoznavalci, spokorniki, device in

svete žene, junaki iz rimskih anfiteatrov, sužnji iz afriških rudnikov, jetniki iz tesnih celic na Karmelu, v Mali Aziji, vsepovsod; veliki potniki, Pavel in Frančišek in Andrej, blagovestniki, redovniki, učitelji, kralji in ubožci, kmetiška Izidor in Notburga, priprošniki in priprošnjice: sveti Jakob, sveta Ana, sveti Mihael, sveti Silvester, sveti Valentin in sv. Rok . . .

Solze čudnega slovesja so silile v oči. Srca so prosila upehana:

„Dovolj lepote, zbudi nas, sanjamo!“
In propovednik je budil:

„K Solncu!“

Beseda mu je postala čudna vsakdanja. Trgala se je kakor človeku, ki hladno govori iz razuma, kakor človeku, ki šteje in

Vežbanje za mednarodno tekmo v Parizu: Visoki podmet s prednosom (br. Furlan).

ve, da mora govoriti le tako, da bo prav doštel.

„Predragi v Kristusu! Naše Solnce je Bog. Brez solnca bi zamlja umrla. Brez Boga je mrtvo življenje človeških duš. Kaj je vse? Bog, Bog, Bog! Brez Boga ni življenja. Brez Boga ni sreče. Brez Boga ni upanja. Brez Boga ni ljubezni. Ni bratov, ni sester, ni kraljev, ni duhovnikov, ni mislecev ne pevcev ne vojskovodij! Brez Boga ni domovine, ni Slovenije. Kar smo, kar smo bili in bomo, bomo le po Bogu in v Bogu in za Boga.“

In že je kakor omahnil pod silo besede, ki jo je bil povedal, a vzrastel je še enkrat in iskal po ljudeh.

„Domovino sem imenoval. Pravijo, da jo je mogoče ljubiti brez Boga. Pravim, ni je mogoče ljubiti brez Boga! Iz Boga jo ljubijo celo oni, ki Boga taje. Iz Boga jo ljubijo, pa se te sreče svoje ne zavedajo. Za nehvaležno srečo, da ljubijo nehote Boga, se zahvalimo Gospodu Bogu mi, ki verujemo vanj do konca dni . . .“

Beseda je umolknila. Pesem se je zbudila. Zvonček je vodil misli k daritvi. V jasnem solncu so klonili rdeči cvetovi, svetli prapori so se klanjali Bogu nebes in zemlje, ki se je tedaj skrit pod podobo kruha in vina dvignil v tresočih se mašnikovih rokav visoko nad klečeče množice. Zvon iz višin je padel slovesno nad sveto

opravilo, vonj kadila je ogrnil množice, kakor blagoslov nebes in solnce je sijalo, pelo v tisočih očeh:

„K Solncu, k Solncu . . .“

* * *

Deset let je minulo. Setev sejana na Brezjah je klicala iz leta v leto obilnejšo in slovesnejšo žetev. Tedaj so na praznik sv. Petra blagoslovili v Podgorju novi, pravkar dograjeni društveni dom. Bila je redka slovesnost, skoraj tolika ko ona na Brezjah. Tedaj je bilo prelepo videti, kako je utonil domači orliški prapor v novem domu. Ko pa je stopil praporščak na plano, ga je dočakala ljubka Orlica, slovenska mati s štiriletnim Orličem na rokah in se mu obesila za roko. Bila je Ana Jeranova. Njen mož je bil Pavle. Tako pod roko, veseli, lepi, zdravi, pravi naši Slovenci vsi trije, so šli zlahka strmo pot na Zalaznikov dom. Ko so bili že čez brv in v bregu, so opazili v solnčnem lazu ženo z deklico. Skušala se je prikriti, a spoznali so jo in

šli bliže in mlada Zalaznikovka je rekla:

„Bog pomagaj, Ana, kaj samuješ tu v rebri? Na vas bi šla. Ali pa pojdi zdaj z nami. Ana, zares te vabim od srca.“

„Zares, Ana!“ je prikimal še mož.

Ano Jerajevo, nesrečno in nezakonsko mater, so polile solze in je odkimala trudno. Ko pa se je ozrla na blede svoje dete, ki doma ni imelo kdovekaj dobrega, odkar so bili Jerajevi nesrečno dogospodarili, je bilo še huje. Ana Jeranova je umela mater v Ani Jerajevi. Tiho je prišla blede Jerajevo dete za roko in rekla:

„Danes je praznik. Pa znanci smo si. Pojdi mala moja. Saj pride tudi mamica.“

V treh so šli od fare, na Zalaznikovem so vstopili v petih. Zato, ker je bil praznik. Zato, ker je bila Devica zmagala, ona Večnolepa, Vsečista od vekov do vekov . . .

In za veliki Šmaren so se zgovorili na Brezje . . .

Bog živi!

○○○○○

Dr. V. Šarabon:

Magnetna igla — najditeljica novih zemeljskih zakladov.

Vsak se še spominja, da smo se učili v šoli o posebni lastnosti magneta, da železo rudo in tudi druge rudnine vleče nase. Če je železa malo in je magnet močan, železo kar skoči na magnet. Če je magnet prosto pritrjen kot magnetna igla in je železo v bližini, se začne igla vrteti in kaže slednjič proti železu. Recimo, da magnetna igla sploh ni pritrjena in visi samo na vrvi, se postavi navpično nad železo. Blizu severnega in blizu južnega tečaja se nahaja v zemlji vse polno magnetne sile in imenujemo ti dve točki severni in južni magnetni tečaj. Magnetne igle na severni polobli kažejo proti severnemu magnetnemu tečaju, one na jugu pa proti južnemu; v sredi med obema, kjer je moč na obe strani enako velika, ne kažejo igle ne na sever in ne na jug. Ker se nahaja severni magnetni tečaj na severu Amerike, kaže magnetna igla tam ne samo proti magnetnemu tečaju, temveč na nekaterih krajih tudi naravnost proti severu, če je na jugu od obeh. Bolj ko pa gremo na levo ali desno, večji je kot med črto, ki gre od nas na sever, in pa med črto, ki jo predstavlja podaljšana magnetna igla. Ta kot med obema črtama imenujemo magnetno deklinacijo in iglo deklinacijsko iglo. Če pa igla prosto visi, nastane tudi kot, in sicer med vodoravno črto in pa med podaljšano iglo; ta

kot imenujemo magnetno inklinacijo, iglo pa inklinacijsko iglo. Za vsak kraj na zemlji se dasta ta dva kota izračunati. In če potem na primer v Ljubljani vemo, kakšna je deklinacija, seveda lahko takoj povemo, kje je sever.

Zgodi se pa večkrat, da magnetna igla ne kaže tako, kakor bi morala kazati po računih, temveč v čisto drugo smer. Tak pojav imenujemo magnetno anomalijo. Anomalija je grška beseda in pomeni toliko kot nerednost, nekaj, kar ni v skladu z znanimi naravnimi zakoni. V takem slučaju bom sklepal, da se mora nahajati blizu magnetne igle kakšna skrita moč, ki vleče iglo nase in jo odvaja od navadne smeri. Taka moč more biti pa le železo ali kaj podobnega. In če ga ni zgoraj na zemlji, mora biti v zemlji skrito. Vzel bom inklinacijsko iglo, in kjer se bo postavila najbolj navpično, tam bom kopal.

V sredi Rusije je gubernija Kursk. Že petdeset let je znana magnetna kurska anomalija kot največja na svetu; magnetna igla tam kar pri miru ne more biti in bega semintja. Na univerzi v Moskvi je predaval nemški profesor E. G. Leist. Dobro je poznal kursko anomalijo, dvaindvajset let jo je študiral in delal razne poskuse. Leta 1918 je odpotoval na Nemško in je vzel seboj vso svojo znanstveno zbirko. Umril je še istega leta. Kmalu po njegovi

smrti je pa prišel v Rusijo nemški industrijalec Stein, šel je k znanemu sovjetskemu finančniku Krasinu in je ponudil sovjetski vladi znanstveno zapuščino Leistovo za osem milijonov zlatih rubljev in pa za koncesijo, da sme v kurskem okraju kopati. Sovjetska vlada je ponudila 300.000 zlatih rubljev, a Stein je ponudbo odklonil. Ruski vladi se je začelo nekaj svitati; spomnili so se tudi, da je v miru v Litovskem Brestu med Nemčijo in Rusijo — Nemčija izrečno zahtevala, naj se odstopi del kurske gubernije Ukrajini; ta je bila pa takrat pod nemškim vplivom. Gotovo je bil Stein nemško vlado obvestil o svoji najdbi.

Sedaj so se Rusi začeli za to vprašanje bolj zanimati in vlada je naročile članu ruske akademije profesorju Lazarevu, naj vso stvar preišče. Ta profesor se je bil s tem vprašanjem že prej dolgo časa pečal in je sedaj skupaj s profesorjem Gubkinom v letih 1919 do 1922 ves kraj anomalije natančno premeril in preiskal. Dognal je ozek pas najmočnejše anomalije, dva kilometra širok in 250 kilometrov dolg. V sredini tega pasu so potem vrtali, najprvo z dleti, nato pa z demantnimi svetri. In kaj so dobili? V globini 150 do 160 metrov so prišli v začetku letošnjega leta do magnetovca in kvarcita, ki sta vsebovala 40% železa, in odstotki so se z rastočo globino dvignili

na 72%. Kakovost rudnine je izborna in popolnoma dosega severošvedsko železo, ki je veljalo dosedaj za najboljše. Tam gori pri Kirunavaara na Švedskem je namreč ruda tako dobra, da je ni treba nič čistiti in jo takoj lahko uporabljajo. Zaloge železa so velikanske. Kopali so potem še na petih krajih in povsod je bil uspeh isti. Sklepajo, da je to nahajališče železa med najbolj obsežnimi na vsem svetu.

Vedeti moramo, da je na severu kurske gubernije polno premoga, v moskovski guberniji, na jugu pa tudi ob reki Donec in tam okoli. Železa pa v srednji Rusiji dosedaj niso kopali. Sedaj bo stvar takoj drugačna, premog in železo skupaj bosta imela velikanski pomen za razvoj težke ruske industrije. Sovjetska vlada to najdbo seveda izrablja v agitacijske svrhe in dokazuje ruskemu narodu, da čas nove ruske industrije ni več daleč in da bo šel razvoj zelo hitro naprej. Pri govorih 1. maja so novo najdbo povsod omenjali. Profesorja Lazareva in Gubkina bodo poslali ven v svet predavat, v prvi vrsti učenjakom in industrijcem; predlagali so ju tudi za „red rdečega prapora“. O skupnem zaključku bodo izdali posebno knjigo v najvažnejših svetovnih jezikih.

Tako bo magnetna igla lahko dobrotnica milijonom in milijonom.

Poročil se je 12. nov. t. l. v špeterski cerkvi v Ljubljani podnačelnik J. O. Z. in bivši načelnik O. P. br. Ivo Kermavner, državni uradnik z načelnico špeterskih Orlic gđc. Štefko Komatarjevo, uradnico v Društveni nabavni zadrugi. Vnetima in vzornima orlovskima delavcema naše najiskrenjeje čestitke in obilo blagoslova!

Sklepi Orlovske podzveze v Zagrebu. Na občnem zboru O. P. — Zagreb dne 18. avgusta t. l. so se med drugim sklenili sledeči sklepi:

1) Orlovski odsek je dolžan pokazati odsekovne poslovne knjige in arhiv samo tistemu odposlancu O. P. ali okrožja, ki se izkaže s polnoveljavnim pooblastilom, ki ga izstavi odbor ene ali druge teh dveh organizacij.

2) Člani morajo naročiti vse potrebščine, ki se tičejo orlov. dela, zlasti dele za kroj in telovadno obleko, edino pri O. P. ali pa preko nje.

3) Ponovno se povdarjajo določila Poslovaika, da je treba javiti vse prireditve O. P. in od njih O. P. plačati 25% čistega donosa.

4) Na noben način ne sme niti poedini orl. odsek niti celokupna orlov. organizacija imeti niti najmanjšega političnega obiležja.

5) Orli ne smejo imeti skupnih vaj in društvenih sestankov z Orlicami. Izjeme dovoljujeta O. P. in S. G. O. (vrhovna orliška inštanca) skupno na podlagi utemeljene prijave.

6) V letu 1924. se vrše trije pokrajinski orlovski zleti in sicer v Dalmaciji, Bosni in Banovini. L. 1925. se bo vršil v spomin proslave 1000 letnice hrvaškega kraljestva I. vsehrvaški orlovski zlet.

7) Predsedstvu O. P. se naroča, da izdela končni načrt orlov. kroja, a pri tem se mora držati sledečih dveh navodil: 1) S spremembo kroja se mora radikalno podati razlika orlov. kroja od krojev drugih organizacij. 2) Na kroju mora biti s simboličnim znakom jasno izražen katoliški značaj organizacije. (Jasno je, da more končno odločiti o kroju le zbor delegatov J. O. Z. Opomba uredništva).

Primorje. Naši zaslužni bratje na Primorskem se tudi jako pridno gibljeje v društvenem življenju. Imajo razne pevske, dramatične in telovadne odseke. Vodstvo tel. odsekov je imelo 14. okt. t. l. sejo, na kateri so predelali važne tehnične zadeve ter določili program za prihodnje leto. Telovadni odseki nimajo svojega glasila, temveč imajo v glasilu prosvetnih zvez, v „Našem čolniču“, odmerjen prostor za telovadne zadeve.

Čehoslovaški Orel se po taboru zelo dobro razvija. Nebroj novih odsekov so že ustanovili. Poleg „Sbornika“, ki izhaja po potrebi in v katerem izdajajo razne vaje, so začeli izdajati „Telesná vychova“ (telesna vzgoja) kot tehnično prilogo njihovega glasila „Orel“. Urejuje jo ne-

umorni delavec in znani mednarodni tekmovalac br. Kostelka. V l. 1923 so priredili tehnične tekme po župah, ki so zelo dobro izpadle. Upeljali so tudi organizatorične tekme ter tekme Orlic. V orodni telovadbi stoje že zelo visoko; najboljši dokaz za to so njihovi uspehi na mednarodni tekmi v Parizu.

„Věstnik Sokolsky“, glasilo čehoslovaškega Sokolstva ne more preboleti brnskega orlovškega tabora, ker ne pusti severnih bratov v miru. Češki Orel je postal Sokolu zelo opasen in časi, ko se je reklo, kdor Čeh ta Sokol, so minuli.

Svicarska katoliška telovadna zveza je še zelo mlada, a vendar ima toliko in tako dobre telovadce, da jo moramo prištevati med najboljše zveze, ki so včlanjene v kat. mednarodni zvezi. Letos so priredili zvezno prireditev v Einsiedelnu, kjer je nastopilo ca 1000 telovadcev pri prostih vajah. Ob tej priliki je bil blagoslovljen tudi novi zvezni prapor. Tekme so se vršile 2 dni. Tekmovalo je nebroj društev in posameznikov v orodni telovadbi in vseh panogah lahke atletike. Švicarji so posebno dobri orodni telovadci ter imajo tudi izvrstne lahko-atlete.

V Švici obstoji še druga tel. zveza takozvani „Eidgenössischer Turnverein“, ki ni katoliško usmerjen, a vendar ne čitamo nikdar v njenem glasilu, da bi nasprotovala kat. tel. zvezi. Ta organizacija je že zelo stara ter stoji tehnično visoko, kar dokazuje njeno glasilo, ki tedensko izhaja s prilogami: „Der Jungturner“ (naraščajnik) in „Frauenturnen“ (ženska telovadba). Glasilo je bogato ilustrirano z različnimi telovadnimi slikami.

Fotografije orlovskih družin bomo radi priobčevali, v velikosti današnjih kolesarjev iz Središča, v kolikor nam bo pripuščal prostor, če nam odseki plačajo kliše, ki danes stane Din 95. Kliše ostane last odseka in lahko da natisniti razglednice. Da bi pa sami plačevali klišeje, nam pa žal finance ne dopuščajo.

Naš dom, glasilo slovenske mladine prinaša v 11. številki sledečo vsebino: Zunanja politika, poučen članek, pesmico Prepelica, potopis Brežiški kot, povest Tarzicij, Pod vaško lipo, kjer je prvi del ponatisnjen (s par malimi izpremembami) iz Mladosti, Dekliški vrtec.

Jurčič—Bajuk, Tihotapec, ljudska igra v petih dejanjih. Ljudski oder IV. zvezek. V Ljub-

ljani 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 22.—. Steržajeva dramatičnija Jurčičevega Tihotapca je že dolgo pošla. Zato je bilo povpraševanje po tej priljubljeno ljudski igri prav veliko in Bajuk je vstregel živi potrebi, da je na novo priredil to priljubljeno povest. Šestnajst moških vlog in tri ženske vloge nosijo vso igro. Scenerija je preprosta, da jo z lahka zmore vsak podeželski oder. Dejanje je bogato; le v skrajni sili, ob tehničnih nezmožnostih stopi na mesto dejanja pripovedovanje, ki pa ni nikjer utrudljivo.

Dr. Janez Ev. Krek: Izbrani spisi. Društvo „Krek“ si je stavilo zelo važno in nujno nalogo, da pravočasno zbere vso, kar je Krek pisal, pa tudi vse podatke njegovega življenja, da bodo mogli zanamci na podlagi tako zbranega materiala pravilno ceniti pomen velikega Kreka za Slovence in sploh za Jugoslovane. Izšel je prvi zvezek, ki obsega otroško in solsko dobo našega Evangelista ter spise, ki spadajo v to dobo. Mi, ki tako živimo iz Kreka in še vedno črpljemo iz zakladov, ki jih je on zbral, ne da bi se tega zavedali, bomo v knjigi našli mnogo novih pobud za delo, ki ga vršimo v orlovski organizaciji. Zato vsem Orlom knjigo iskreno priporočamo v čitanje. Naj jo knjižnice naroče. Nevezana stane 45 Din, po pošti 47 Din; vezana 56 Din, po pošti 58 Din.

Upravništvo želi, da bi list prihajal pod skupnim naslovom, če tudi ga širite med nečlani.

Dragi brat Anton Kraljič! Tvojemu predlogu, ki se je že itak izčrpno obdeloval na lanskem občnem zboru O. P. in na predidčem Podzveznem svetu, ne moremo ustreči. Vsak član mora plačati članarino, Mladost pa je zastoj. Članarina pa se ne plača samo za Mladost, temveč za vso tisto izobrazbo in vzgojo, ki jo dobiva delaven član v odseku in ki vso organizacijo mnogo stane, če jo hoče preskrbovati. Poleg tega pa ima članarina tudi ta pomen, da nauči naše ljudi tudi za dosego duševnih dobrin kaj žrtvovati in da med neobhodno potrebne reči ne spadajo samo obleka in živež temveč tudi duševna in srčna izobrazba.

Poprava vak. Ob sklepu letnika opozarjamo, da je članek: Čas volitev na str. 36 prišel v list brez vednosti predsed. O. P. Orlov. org., kot nepolitična, ne ne more dajati nobenih navodil članom, katero stranko naj volijo, ker bi s tem prekoračila svoj delokrog.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Naš odsek šteje 22 rednih članov, od teh je 12 telovadcev. Pri okrožni tekmi pri Sv. Križu je tekmovalo 19 telovadcev. Nastopili smo tudi pri okrožni prireditvi v Ljutomeru 8. julija. Priredili smo dve igri in sicer: Zob za zob in Zloba in zvestoba, ki sta obe povoljno izpadli. Katoliškega shoda v Ljubljani se je udeležilo 13 bratov. Pri telovadbi na Stadionu je nastopilo vseh 12 telovadcev. 2. septembra smo se udeležili orlovske prireditve pri Mali nedelji vsi bratje. 8. septembra smo pa imeli pri Sv. Tomažu odsekovno prireditev. Zjutraj smo imeli skupno sv. obhajilo. Po maši je bilo zborovanje, na katerem se je razložil starišem pomen orlovstva. Po večernicah je bil telovadni nastop, na katerem so se izvajale proste vaje članov in članic ter obojega naraščaja. Naredili smo tudi par skupin. Za sklep je bila slovesna obljuba vseh članov in članic: da bono v bratskem prijateljstvu in moški disciplini delati za čast in procvit orlovstva vedno in povsod. — Bog živi!

Prevalje. Dne 30. sept. t. l. smo priredili svojo l. akademijo. Br. okr. predsednik je najprej razložil

apostolski poklic Orla in vabil še druge fante v naše vrste. Nato smo nastopili člani s prostimi vajami leta 1922, 1923, vaditeljskimi in skupinskimi. Zadnji dve sta posebno ugajali občinstvu. Članice so telovadile proste vaje 1923, vaje z lok, s petjem in vaditeljske. Naraščaj in gojenke so se tudi izvrstno postavili vsak z dvema vajama. Občinstvo je odneslo najboljše vtise domov.

Pameče pri Slovenjgradcu. Naš odsek smo ustanovili dne 19. marca t. l. Sedaj šteje 24 telovadcev, nekaj podpornih članov in 2 ustanovna. Telovadimo po 4 ure na teden. Odborovnih sej je bilo v poslovnem letu 10. Fantovski sestanki pa mesečno. Poslovanje v odseku dela pridno, kar dokazuje opravljeni zapisnik, ki šteje že 108 zaporednih števil. Katoliškega shoda se je nas udeležilo 17. 14 telovadcev je nastopilo pri prostih vajah. Udeležili smo se tudi drugih orlovskih prireditev kakor v Soštanju in v Smartnu. Imamo kompletan drog, kroge in tudi kroglo. Za tak napredek se pa imamo še posebej zahvaliti spoštovanemu g. Vrhnjaku, ki je vedno priskočil na pomoč v denarju kakor tudi sicer. — Bog živi!

Šmihel pri Novem mestu. Naš odsek se sicer ni mogel dosedaj ponašati s številnim članstvom, a zanaprej upamo, da bode bolje. Pristopilo je po kat. shodu v odsek 16 fantov. Na kat. shod smo poslali 12 članov v krojih, izmed teh 11 telovadcev. Med letom smo si nabavili s pomočjo nekega blagega dobrotnika drog. Zdaj smo si pa nabavili z pomočjo istega dobrotnika 23 krojev.

Sedanji odbor se je poprijel dela z veseljem in ljubeznijo. Priča njegovoga življenja je to, da je imel v 6 tednih po rednem občnem zboru 6 sej. Bratje, velika naloga nas čaka, strasti in alkohol vladajo v ljudstvu, ki tone v svoji zaslepljenosti. Boj alkoholu, ker kaj nam pomaga, ako vodimo ljudstvo h kulturi, ako alkohol naše delo podira.

Bog živi!

Šmihelska srenja. Dasiravno ne obstoji še niti eno leto, vendar naj orlovska javnost vseeno zve nekaj o njenem delovanju. Občne zборе je imela 4, dva ustanovna (prvi je bil od okrožja razveljavljen) en izredni in en redni občni zbor. Srenjski sveti so se vršili mesečno. Precej pozornosti je posvetila srenja odsekom glede poslovanja. Izvršila je po odsekih poslovne in tehnične revizije. Imela je tudi enodnevni tehnični tečaj. 29. jun. je imela svojo prireditve v Stopičah. In je pokazala uspehe svojega dela. Ob pol 3. uri popoldne je bilo zborovanje pod starodavno lipo zraven

cerkve. Govorili so trije govorniki. Najbolj je ljudem ugajal govor naraščajnika Kastelica (iz odseka Stopiče), v katerem je razložil, zakaj da je Orlič? Pri javni telovadbi so nastopili člani s prostimi vajami in eno skupinsko vajo, nastopile so Orlice s prostimi vajami in z vajami „Tri dobe“. Navdušenje je zrastle do vrhunca, ko je nastopil naraščaj s prostimi vajami, katere je izvajal enotno, gibčno in si je namah pridobil srca gledalcev. Prav ljubko je bilo gledati tudi gojenke, ki so izvajale vaje z robčki. Nato se je vršila telovadba na drogu. Za zgled drugim povemo, da se je prireditve z zabavo vred končala že ob 6. uri zvečer. Da ni srenja spala, priča tudi njen vložni zapisnik, ki je stal ob koncu posl. leta 1923 na 59 števil. Srenja je premagala prve težave in sedaj bo njeno delo precej lažje kot je bilo od začetka. Naprej za našim ciljem, kvišku k našim vzorom, na delo za blagor ljudstva, ker z nami je Bog. — Bog živi!

Središka srenja. (Ptujsko okrožje.) — Poročilo o poslovni dobi od 1. nov. 1922 do 21. okt. 1923. — Srenja šteje 54 telovadcev, 19 netelovadcev in 16 starešin; skupaj 89 rednih članov. Podpornikov je 71, ustanovni 1, častni 4. Skupaj 165 pripadnikov. Nižjega naraščaja je 67, (33 več kot lani.) Članskih telovadnih dni je bilo 178, vaditeljskih 18. — Srenja razpolaga z 41 članskimi in 56 naraščajskimi kroji; telovadnih oblek je 42. — „Orlič“ prihaja v 48 iz-

Orli — kolesarji iz Središča.

vodih. — Fantovskih sestankov je bilo 51, predavanj 43, odborovnih sej 44.

Srenjski odbor je imel 11 rednih sej. Srenjskih svetov je bilo 10. Sklepi so vsi izvršeni. — Revizijo je izvedel srenjski odbor z vaditeljskim zborom 12, (4 poslovne, 4 tehnične in 4 pri naraščaju). Vložni zapisnik izkazuje 65 prejetih in 76 odposlanih dopisov.

Dohodkov je imela srenja 2499 Din, izdatkov 862 Din.

V. slov. kat. shoda v Ljubljani se je udeležilo 44 članov (v kroju 33, telovadcev 31). — Lastno popoldansko prireditve je imela srenja dne 29. 7. pri Sv. Bolfenku. — S svojimi odseki se je udeležila tudi prireditve br. Orli. Podsaveza — Zagreb v Hraščanih dne 8. 7. — Omeniti moramo tudi lepouspelo akademijo, ki jo je priredil odsek Središče 11. 3., s katero je veliko pridobil na ugledu. Dolžni smo izreči tudi zahvalo kolesarskemu oddelku tega odseka, kateri je bil s svojimi člani vedno v ordinančni službi in vzdrževal tedensko zvezo med odseki.

To je kratko poročilo o delovanju srenje in njenih 4 odsekov. Zeleti bi bilo, da se navedene

številke ob letu pomnožijo vsaj za enkrat. Odsekovni odbori — poskrbite zato. Bog živi! Tajništvo.

Orlovski odsek v Mariboru. Dneva 6. in 7. oktobra 1923 je praznoval naš odsek svojo 15-letnico in blagoslovitev novega odsekovnega prapora. Celu slavje se je vršilo tako-le:

V soboto, 6. oktobra smo popoldan sprejeli mile nam brate in goste iz bele Ljubljane. Zvečer istega dne se je razvila povorka, bakljada in mirozov po vseh glavnih ulicah Maribora. Sodelovali sta godbi: iz Mladinskega doma in kat. „Omladine“ iz Maribora. Lep utis je napravila zlasti podoknica prevzvišenemu vladiki dne 29. 7. pri Sv. Bolfenku. — S svojimi odseki se je udeležila tudi prireditve br. Orli. Podsaveza — Zagreb v Hraščanih dne 8. 7. — Omeniti moramo tudi lepouspelo akademijo, ki jo je priredil odsek Središče 11. 3., s katero je veliko pridobil na ugledu. Dolžni smo izreči tudi zahvalo kolesarskemu oddelku tega odseka, kateri je bil s svojimi člani vedno v ordinančni službi in vzdrževal tedensko zvezo med odseki.

Slavnostni spreved v nedeljo 7. oktobra je bil nad vse lepo urejen. Razvil se je od Götza v stolno cerkev. Po prihodu v stolno cerkev je premil. škof blagoslovil odsekovni prapor in botra je pripela trok z besedami: Velja, da smo kladivo v rokah Boga. Iste besede nosi tudi trak. Praporščak br. Drago Tratnik je nato pobratil novo za-

stavo z vsemi orlovskimi prapori, po številu 6 ter še z drugimi društvenimi zastavami.

Po blagoslovitvi je imel prevzvišeni pridigo in tiho sv. mašo. — Celemu obredu je prisostvoval tudi priljubljeni knezoškof dr. A. B. Jeglič in tako povzdignil celo slavje. Po sv. maši se je vršilo zborovanje v dvorani „Zadružne gospodarske banke“. Kot glavni govornik je nastopil predsednik O. P., br. dr. Jože Basaj. Burno pozdravljen je nastopil star član odseka br. Žebot Franjo. Zborovanje so pozdravili mnogi zastopniki. Pri zborovanju so bili prisotni prevzvišeni škof iz Maribora, prevzvišeni škof iz Ljubljane, mil. prošt Matek, prečastiti župnik Fran Moravec, ki so zlasti šli odseku na roko. Bog bodi njim za vse plačnik! Zborovanje se je zaključilo z orlov. himno.

Popoldan se je podala deputacija na grob umrlega člana br. dr. K. Verstovška na Pobrežje. Tu so se spominjali vseh umrlih članov odseka.

Višek slavja je bila akademija. Tako izbranih točk in take točnosti še Maribor ni videl dosedaj. Naštevam samo točke, ki so bili navzočim v dvorani najbolj po godi. To so bile simbolične vaje članov, po pesmi „Vsi Orli smo“. „Konjički“ so želi obilen aplavz. Simbolične vaje članic „Tri dobe češke zemlje“ so segale vsem v dušo. Boks in kontraboks vaje, rajanje malih Orličic, deklamacija „Pesem makabejskih bratov“, vse to je globoko učinkovalo na vse prisotne. Kar je delala pariška vrsta, skoraj ne morem popisati. Človeku je zastajalo srce ob pogledu na izvajanje. Velja samo eno: Maribor še ni kaj takega videl in ne bo zlahka! Korban Ksaver, tajnik.

Erman & Arhar

mizarstvo

Št. Vid nad Ljubljano 4

Priporočava se za vsakovrstna stavbna in pohišvena dela.

Načrti, proračuni brezplačno.

Stalna zaloga pohištva.

Cene nizke.

Postrežba točna.

Naročajte naše časopise:

„Slovenec“ „Domoljub“ „Bogoljub“

najboljši slovenski dnevnik, najbolj razširjen slovenski prvi slov. nabožni mesečnik,
Mesečna naročnina Din 12.— tednik. Polletna naročnina glasiło Marijinih družb. Polletna naročnina Din 7.—

Naslov za naročila:

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6.

Denar meče proč

vsak član I. delavskega konzumnega društva, ki hodi kupovat potrebno blago za obleko drugam in pozabi, da ima njegova lastna zadruga izbero dobrega in cenega blaga. V lastni zadrugi boš vedno in najceneje postrežen.

Svoji k svojim!

Orli, orlice podučite v tem smislu tudi svoje prijatelje.

Orli!

Zavarujte svoje življenje, poslopja in premičnine le pri

Vzajemni zavarovalnici
v Ljubljani Dunajska c. 17

PODRUŽNICE: Celje, Breg 33;
Zagreb, Pejačevićev trg 15; Sarajevo, Vrbanja ulica 4.

